

Δεν το πιστεύω..! Νηστεύεις;

Σε κάποια δεξίωση της Ρωσικής Ιντελιγκέντσιας του πρώτου μισού του 19ου αιώνα, κάποια Μεγάλη Τεσσαρακοστή, παρευρισκόταν και ο μεγάλος θεολόγος και διανοητής Αντώνιος Χομιακώφ (1804-1860). Παρ' ότι Μεγάλη Τεσσαρακοστή, τα παρατιθέμενα στην δεξίωση ήταν αρτύσιμα! Ο Χομιακώφ περιοριζόταν να παίρνει λίγο ψωμί ή ένα δυο τουρσιά. Κάποιοι που "παραφύλαγαν" να δουν τι θα κάνει, τον πλησίασαν και, ούτε λίγο ούτε πολύ, του "επετέθησαν" λέγοντας:

- Τι παριστάνεις τώρα εσύ; Εδώ είναι όλη η Ρωσική διανόηση και αφρόκρεμα! Αυτοί όλοι είναι αμαρτωλοί κι εσύ ο άγιος; [Ίσως να 'ταν μεταξύ τους και κάποιοι κληρικοί που (από τότε), επικαλούμενοι ποιμαντική διάκριση (!!;;) και για να μη... σκανδαλίσουν (ως καλεσμένοι!!), δεν νήστευαν, χωρίς να σκέφτονται ότι σκανδαλισμός υπάρχει απ' την παράβαση του νόμου του Θεού, όχι από την τήρησή του!!!]. Τι θες να μας παραστήσεις; Δεν είναι το σπουδαιότερο η νηστεία! Ουχί τ'ά είσερχόμενα, αλλά τα έξερχόμενα...!

Ο Χομιακώφ, ξέροντας όπως κι εμείς όλες αυτές τις ανόητες "απολογητικές" αυταπάτες, μετέφερε το θέμα στην ουσία του και τους απάντησε με τα όσα δέχεται η Εκκλησία για την νηστεία.

- Αυτή την περίοδο, και κάθε Τετάρτη και Παρασκευή, η Εκκλησία μου νηστεύει! Αν εγώ δεν νηστεύω, αποκόπτομαι εγώ από την Εκκλησία μου. Η νηστεία της Εκκλησίας δεν είναι απλώς γυμναστική της θέλησης, ούτε προσπάθεια να χαθούν κιλά! Η νηστεία της Εκκλησίας είναι απόφαση του Σώματος του Χριστού να κάνει άσκηση και κόπο, προκειμένου να μάθει να αγαπά κάνοντας θυσία. Η θυσία αρχίζει από το μυαλό και υλοποιείται με το σώμα. Αν μείνει μόνον στο μυαλό, κινδυνεύει να... εξαχνωθεί σε άσκοπα και... άστοχα λόγια. Η νηστεία της Εκκλησίας δεν είναι μια ευλαβής συνήθεια ικανοποίησης του λατρευόμενου Κυρίου! Είναι θεραπευτική αγωγή ελευθερίας από τον εαυτουλισμό που θέλει τα πάντα γι' αυτόν. Την νηστεία δεν την χρειάζεται ο Χριστός, αλλά εμείς. Δεν είναι εντολή (όπως βέβαια και κάθε εντολή): "μη απόλαυσης", αλλά συνταγή φαρμάκου, ίσως πικρού, όμως θεραπευτικού. Κανένας λογικός άρρωστος δεν θεωρεί εξυπνάδα και άνεση την μη λήψη του φαρμάκου. Καθώς επίσης και κανένας λογικός άρρωστος δεν "καμαρώνει" γιατί παίρνει με συνέπεια το φάρμακό του!!!

Σήμερα, σε μια εποχή καταναλωτικής υστερίας και εγωισμού, είναι περισσότερο από ποτέ χρήσιμη και αναγκαία η νηστεία. Τώρα που μας μαθαίνουν ότι "οι επιθυμίες σου δεν μπορούν να περιμένουν", είναι αδήριτη ανάγκη να ελευθερωθούμε από επιθυμίες που μας κλείνουν στον πύργο της εγωιστικής αυταπάτης μιας ασφάλειας, όπως αυτή που προκαλείται από την απόλαυση.

Η νηστεία είναι θέμα πολυεδρικό. Η νηστεία είναι δυνάμωμα της θέλησης. Η νηστεία είναι και αγώνας ελευθερίας. Η νηστεία είναι και κόπος αγάπης και θυσία προσφοράς.

Πάνω απ' όλα όμως είναι: Υπακοή στον τρόπο της Εκκλησίας που αποφάσισε ότι η χρήση των υλικών αγαθών πρέπει να είναι ευχαριστιακή. Δηλαδή όχι χρηστική και καταναλωτική, αλλά "ώς έκ χειρός Κυρίου". Η Εκκλησία μαθαίνει στα μέλη της την σχέση υιότητας με τον Θεό Πατέρα, σε όλες τις εκφράσεις της ζωής τους και πολύ περισσότερο στην λήψη τροφής, κάτι που έχει να κάνει και με άπειρα "ψυχόρμητα" του ανθρώπινου ασυνειδήτου.

Η νηστεία είναι μια σωματική θυσία που έχει αντικείμενό της την όλη σωματική έκφραση του ανθρώπου (όχι μόνον την τροφή) και που εκφράζεται και με την συνάρτηση νηστείας τροφικής και εγκράτειας σεξουαλικής. Αν δεν μάθω την θυσία, τότε όλα γίνονται αντικείμενα "εκτεθειμένα" στην δική μου "απαίτηση" χρήσεως! Ακόμα και ένα άλλο πρόσωπο μπορεί να γίνει καταναλωτική "ύλη" προς ικανοποίηση της δικής μου επιθυμίας. Βλέπετε η επιθυμία είναι ψυχικό θέμα και έχει εκφράσεις και εκφάνσεις ψυχοβιολογικές.

Η νηστεία λοιπόν είναι φάρμακο θεραπείας της επιθυμίας. Είναι όχι μόνο κατασταλτικό των σωματικών εκδηλωμάτων της αμαρτίας, αλλά προπάντων θεραπευτικό της επιθυμητικής ρίζας της ανθρώπινης ψυχής. "Εξυγιαίνει" την αιτία των συμπτωμάτων, δεν περιφρουρεί απλώς από λάθος ενέργειες. "Καθαρίζει" την καρδιά. Δεν μας κάνει απλώς "καθώς πρέπει" ανθρώπους.

Όλα αυτά βεβαίως έχουν μακρά διαδρομή συνειδητοποίησης και ακόμα μακρύτερη υλοποίησης. Χρειάζεται να ελευθερωθεί κανείς από το θράσος της μεγάλης γνώμης για τον εαυτό του, και να δεχθεί κατ' αρχάς κριτήριο της ζωής του το θέλημα του Θεού και ρυθμιστή των ενεργειών του τον τρόπο ζωής που προτείνει η Εκκλησία. Χωρίς αυτά, η νηστεία γίνεται... ιδιοτροπία και υπόθεση θρησκευτικής μονομανίας. Ατυχώς πολλές φορές, μια τέτοια εικόνα δώσαμε οι χριστιανοί προς τους έξω, γι' αυτό και πολλές φορές εισπράττουμε την απορία-έκπληξη: Δεν το πιστεύω...!! Νηστεύεις;;;

Τώρα λοιπόν βρισκόμαστε στην πορεία προς το Πάσχα. Στην διαδρομή να φτάσουμε στην Ανάσταση, ας ξεκινήσουμε με αγώνα συνειδητοποίησης της απαραίτητης ανάγκης να εξυγιανθεί η επιθυμία, ώστε να προσκυνά μόνον τον Αναστημένο Χριστό (που θα αναστήσει κι εμάς), και όχι κάθε πρόταση και κατάσταση που υπόσχεται ικανοποίηση της εγωιστικής μας απόλαυσης. Ας προσπαθήσουμε να καταλάβουμε ότι ο εγωισμός μάς κλειδώνει σε "πύργο ψευδούς ασφάλειας" και μας γεμίζει αγκάθια ψυχικά. Και έτσι ούτε να επικοινωνήσουμε μπορούμε, κλειδωμένοι μέσα στον πύργο της αυταπάτης μας, αλλά και όταν καταφέρνουμε να επικοινωνούμε, το γεγονός γίνεται οδυνηρό, εξαιτίας των αγκαθιών με τα οποία ατυχώς κι εμείς και οι άλλοι είμαστε... "εξοπλισμένοι".

Ας παρακαλέσουμε τον Χριστό με τα λόγια του αγίου Ρωμανού του Μελωδού στο κοντάκιο της νηστείας:

Σωτήρα Κύριε, του κόσμου Έσένα προσκυνούντες αυτήν την λογική λατρεία Σου προσφέρουμε.

Φιλάνθρωπε και Ελεήμον, ελέησον πάντας. Και με την νηστεία και χωρίς αυτήν,

όλοι Εσένα δοξάζουμε που λυτρώνεις με την νηστεία, εμάς τα πλάσματά Σου, από το ψέμα.